

יחידה 4-המשך ביאור מצוות לימוד תורה
חומר היחידה: עד היכן (ל.) - בעב הענן (ל.)

מפת הסוגיא:

לאחר שהגמרא הגדירה את חובת האב ללמד את בנו תורה ואת היחס בין הלימוד עלול ללימוד של בנו עובדת הגמרא לדון בפרטי העניין - עד היכן חייב ללמד? מה דין הסבא בחובת לימוד התורה? בהמשך הגמרא מביאה מספר סיפורים על אמוראים שהקפידו מאוד בחובת הלימוד לבניהם ולנכדיהם, הטעם שחוזר שוב ושוב בגמרא הוא החיבור למסורת ולהר סיני. בראיה שלנו, כל ילד שאביו או סבו מלמדו תורה בעצם ממשיך את קבלת התורה מהר סיני דבר שבעצם גורם לאותו הספר שאנחנו לומדים היום להיות משהו חי ומשמעותי מאוד בעל שייכות לאלפי שנות היסטוריה.

קל דעת:

מיתבי - הקשה, התם - שם, הכא - כאן, הוא דאמר כי האי תנא - הוא אמר כמו אותו התנא, וסמך ליה - וסמוך לו, אשכחיה - מצא, כולי האי - כל זה, מי זוטר - האם קטן, דמקר - מלמד, מוספיה - מוסיף אותו, מהאי גיסא - מצד הזה, ניתי - נביא, ואימניהו - ונספור אותו, אינהו - הם, במערבא - בארץ ישראל, לתלתא - לשלושה.

ארגז כלים:

לעולם ישלש אדם שנותיו - הגמרא בסופה מביאה לנו הדרכה מעשית כיצד ללמוד תורה ודורשת מכל אדם לחלק את ימיו בין הנושאים השונים - מקרא, משנה ותלמוד. חשוב לדעת שבכל חלק בתורה יש דגשים שונים שהוא מביא איתו ולכן נכון לתת מקום לכולם. מהגמרא עצמה עולה שהחלוקה עצמה צריכה להיות מבוססת על פני שבוע וכך גם מבין רש"י, תוספות (ד.ה לא צריכא) מקשים על הבנה זו מתוך דברי הגמרא עצמם שהרי אין אדם יודע כמה שנים יחיה?! לכן מבינים תוספות שמדובר על חלוקה שאדם עושה מידי יום בלימודו בין התחומים השונים. כיצד ניתן להיות בטוחים שנספיק הכל? כאן מסבירים תוספות את מקור המנהג לומר את החלקים השונים של הקורבנות לפני פסוקי דזמרה, בלימוד זה אנחנו מבקשים לתת ביטוי לכל התחומים למקרה שלא נספיק במשך היום. אפשרות נוספת שמביא רבנו תם היא פשוט ללמוד גמרא שמשלבת בתוכה את כל התחומים הללו - מקרא, משנה וגמרא כמובן. אשרינו שזכינו לקיים את מצוות לימוד תורה כראוי.

שאלות סיכום וחזרה

1. מניין לומדת הגמרא שהאישה פטורה מללמד את בנה תורה? פרט.

---

2. מי קודם למי בלימוד תורה – האב או הבן? השווה את הנאמר בגמרא אצלנו לפדיון הבן, מה ההבדל? מדוע לדעתך יש הבדל?

---

3. מה עשה אביי כששמע שרב אחא בא לישיבתו? האם רב אחא הסכים עם מעשה זה? מדוע?

---

4. "הא לן והא להו" – באיזה הקשר נאמר משפט זה בגמרא? הסבר את המשפט לפי פירוש רש"י.

---

5. מדוע דחה רב הונא את רב המנונא כשהגיע אליו? כיצד הדבר מסתדר עם שיטתו העקרונית של רב הונא?
